

Notat

Innspill Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024 – KoRus-Øst

KoRus-Øst v/spesialrådgiver Helge Bjørnsen har gitt innspill til planen. Disse innspillene er sammenfattet og gjengitt i dette notatet.

Innspillene er innledet med sidetall, overskrift og evt. avsnitt. Innspill hentet direkte fra KoRus-Øst er satt i anførselstegn. Innspill uten anførselstegn er innspill fra KoRus-Øst som er flettet sammen.

Side 4; «Sammen for velferd»

«I «sammen om velferd» er det, meg bekjent, tenkt å knytte seg til BTI-modellen, bedre tidlig innsats.

I dette ligger en overordnet lederordre om å prioritere, og en implementering av holdninger og kunnskap som bidrar til en praksis i samsvar med målet. Det er også betegnet som fra «jeg tror det ikke før jeg ser det» til «jeg ser det ikke før jeg tror det»

Selv om det konkrete innholdet i denne satsingen ikke skulle være helt på plass, synes det riktig å kommunisere bedre en så omfattende forebyggende satsing som skal skje i planperioden.

Denne satsingen vil gi kommunen kunnskap og erfaring som også kan gi synergier til deler av organisasjonen som ikke er direkte involvert i selve programmet/satsingen.»

Side 8; «Barn og rus», andre avsnitt:

«Barn merker raskt at voksne har drukket alkohol, og blir utrygge. Dette gjelder i hjemmet og i det offentlige rom. Vi må spørre oss: Hvor mye alkohol tåler barnet mitt.»

Side 16; Første avsnitt etter delmål om oppdatert kunnskap til lærere og andre aktører:

«Er plan for og gjennomføring av livsmestringsfaget relevant her. I denne sammenheng, og generelt: Mange kommuner har systematisk tatt i bruk materialet fra Ungdata i undervisningen, som kunnskapsbase og til refleksjon. Kanskje som eget tiltak?»

Side 18; Avsnitt om gjennomgangen av kommunens tilbud innen psykisk helse for barn og unge:

«Kommunen jobber strukturert med å identifisere og kartlegge barn og unges utfordringsbilde. Ved bekymring for bruk av rusmidler som avdekkes i usk og vgs bør kommunen ha et system for umiddelbar avklaring ved at det gjennomføres en

avklaringssamtale med elev og foresatte, kvalitetsfestet til noen få dager etter at bekymring er notert.»

Side 18; Siste avsnitt om kultur- og fritidstilbud:

«Deltakelse i organisert fritidsaktivitet fungerer som en beskyttelsesfaktor for ungdom på flere måter. Vi ser i tall fra Ungdata at ungdom i organisert aktivitet bruker mindre rusmidler enn ungdom som ikke deltar. Vi ser også at ungdom som slutter i slik aktivitet bruker mer rusmidler enn de som aldri har deltatt. Det betyr at det er av stor betydning å lykkes med å tilby unge organiserte fritidsaktiviteter.»

Side 19; Delmål, Ha tilstrekkelig oversikt over rusutfordringen blant ungdom, påfølgende avsnitt:

«Her kan det gjerne stå noe om systematisk bruk av Ungdata til plan, utvikling av tiltak og som grunnlagsmateriale for undervisning, elevarbeid, refleksjon.»

Side 20; Delmål, Kommunen har tettere samarbeid med fastlegene, påfølgende avsnitt:

«En god måte å sette bevissthet om egen bruk av alkohol, vil være å systematisk gjennomføre kartleggingsverktøyet AUDIT¹ for i prinsippet alle som har fastlege, men starte med noen definerte risikoutsatte. Dette vil både plassere bruk av alkohol som helserisiko, gi legen god anledning til å få oversikt og gi råd, og fange opp tidlig alkoholproblemer, samt gi indikasjon til om det kan være medikament/narkotikautfordringer. (DUDIT) En slik strategi bør følges opp med kompetanseheving på oppfølging av legen og/eller (Det er vanskelig å tenke seg et mer effektivt tiltak knyttet til målet om å redusere totalkonsumet)

Samme tiltak vil være aktuelt for alle som møter NAV til veiledning. Risikobruk av rusmidler er blant annet overrepresentert blant sykmeldte, uten at dette blir ivaretatt.»

Ses i sammenheng med overskrift «4.5 Arbeid overfor egne ansatte»:

«Kommunen kan for eksempel som del av bedriftshelsetjenestens arbeid, gjennomføre undersøkelser i enheter hvor AUDIT brukes, for på den måten å finne ut nivået av risikobruk og problembruk av alkohol. Dette har ofte reduserende virkning i seg selv, samtidig som kommunen tidligere kan komme i dialog med ansatte, blant annet i et AKAN prosjekt.

Kommunen kan også bruke alkohol i kommunens kjøretøy.

Slike virkemidler kan ha stor bevisstgjørende effekt.»

¹ Audit er et screeningsverktøy for å identifisere problemfylt bruk av alkohol siste 12 måneder. Dudit er et selvrapporteringskjema for identifisering av problemer med narkotiske stoffer og/eller legemidler. Kilde: rop.no

Side 25; Delmål, Befolkningen har mer kunnskap og er mer bevisst om alkoholt i situasjoner der alkohol utgjør en risiko eller kan være til ulempe for andre.

«I denne sammenheng er det avgjørende på hvilke måte kommunen beskriver regler for festivaler/større arrangementer, og om det gis skjenkebevilling på arrangementer ment for familier/barn.»